Lieta Nr.C38026314
Lietas arhīva Nr. C-0041-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valkā 2015.gada 16.martā

Valkas rajona tiesa
tiesnese S.Dreija
tiesas sēžu sekretāre L.Solovjova,
piedaloties atbildētājai /pers. M/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu **SIA „Gelvora"** maza apmēra **prasībā pret /pers. M/ un /pers. P/ par parāda piedziņu.**

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2014.gada 15.aprīlī prasītājs UAB „Gelvora" iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret atbildētājām /pers. M/ un /pers. P/, kuru precizēja 2014.gada 7.jūlijā, un lūdza piedzīt no atbildētājas /pers. M/ parādu EUR 128,76 kopsummā, kas sastāv no galvenā parāda EUR 51,93, līgumiskajiem procentiem EUR 24,90, līgumsoda EUR 51,93, kā arī lūdza piedzīt tiesas izdevumus: valsts nodevu EUR 71,14 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,83, bet piedziņas neiespējamības gadījumā parādu piedzīt no atbildētājas /pers. P/; apstiprināt prasītāja tiesību saņemt likumisko 6% gadā no neapmaksātās parāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Saskaņā ar tiesas lēmumu tiesas sēdē 2015.gada 2.martā prasītāja UAB „Gelvora" aizstāta ar tās tiesību pārņēmēju - prasītāju SIA „Gelvora".

Prasība celta, pamatojoties uz /datums/starp atbildētāju /pers. M/ un aizdevēju akciju sabiedrību „GE Money" noslēgto aizdevuma līgumu Nr./numurs/ (turpmāk – aizdevuma līgums).

Norādīts, ka atbildētāja /pers. M/ nav veikusi regulārus ikmēneša maksājumus aizdevuma un līgumisko procentu atmaksai, saistību nav izpildījusi, tādēļ iestājies nokavējums.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas neatmaksāto aizdevuma pamatsummu EUR 51,93.

Prasītāja, piemērojot pielīgto līgumisko procentu likmi 19,20% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas un vadoties no pušu saskaņotā aizdevuma atmaksas grafika, aprēķinājusi un pieprasa nesamaksātos līgumiskos procentus EUR 24,90.

Līgumiskie procenti aprēķināti saskaņā ar līguma 1.6.punktu – 1,6% apmērā mēnesī no izsniegtā un nesamaksātās aizdevuma summas mēnesī, pēc formulas 1,6%, reizinot ar nokavēto dienu skaitu attiecīgajā mēnesī, reizinot ar nesamaksāto aizdevuma pamatsummu.

Prasītāja norāda, ka līgumsods EUR 51,93 apmērā aprēķināts saskaņā līguma 6.1.punktu – 0,5% apmērā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par katru kavēto dienu, pēc formulas 0,5% reizināt ar nesamaksāto pamatsummu EUR 51,93, reizināt ar kavēto dienu skaitu.

Ievērojot labticīgumu un dispozivitātes principu, prasītāja pieprasa no atbildētājas līgumsodu, kas nav lielāks par pamatparāda summu.

Norādīts, ka starp akciju sabiedrību „GE Money" un atbildētāju /pers. P/ /datums/noslēgts galvojuma līgums Nr. /numurs/, ar kuru /pers. P/ uzņēmusies atbildēt par parāda samaksu kā pati parādniece /pers. M/.

Atsaucoties uz Civillikuma 1702.panta otro daļu, prasītāja uzskata, ka ir pamats galvinieces /pers. P/ atbildībai, kā arī ir pamats celt prasību pret abām atbildētājām.

Prasītāja nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Par prasības pieteikumu no atbildētājas /pers. M/ tiesā 2014.gada 7.maijā un 21.maijā saņemti rakstveida paskaidrojumi. Atbildētāja prasību neatzīst. Paskaidro, ka pamatsumma Ls 86,49 samaksāta 2004.gadā. Ls 36,52 2006. līdz 2008.gadā Ls 91,30 = kopā Ls 127,82 – 86,49 = Ls 41,33 pārmaksa, ko pierāda ar konta izdruku. Pieņemts lēmums /datums/par tiesvedības izbeigšanu pret /pers. M/ līguma Nr./numurs/. Norāda, ka ir atšķirīgi cesijas līguma Nr.2 izraksti. Uzskata, ka ir nepamatotas prasības kopija par saistību izpildi no prasītāja 30.01.2014. par summu EUR 442. Nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Norādīts, ka 2012.gadā atbildētāja no prasītāja saņēmusi paziņojumu par to, ka 2011.gada 15.septembrī starp prasītāju un akciju sabiedrību „GE ??ney" noslēgts Cesijas līgums. Līdz ar to prasītāja kļuvusi par jauno kreditoru. Paziņojumam pievienots izraksts, kurā norādīts, ka atbildētājas kopējais parāds ir Ls 48,13 jeb EUR 68,13, kas sastāv no nenomaksātās pamatsummas Ls 36,50 jeb 51,93 un nenomaksātās soda naudas Ls 11,63 jeb EUR 16,55, taču prasītāja nekad nav uzrādījusi aprēķinu, kādā veidā šī soda nauda (līgumsods) ir aprēķināta un par kādu laika periodu.

Saskaņā ar Aizdevuma līgumu atbildētājai bija jāveic 12 maksājumi atbilstoši sastādītajam maksājumu grafikam, ikmēneša maksājums Ls 9,13 jeb EUR 12,99.

Pavisam kopā atbilstoši līgumam atbildētājai bija jāatmaksā Ls 109,56 (9,13 x 12 mēn.=109,56) jeb EUR 155,89.

Pati prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka uz prasības pieteikuma iesniegšanas dienu atbildētāja ir samaksājusi EUR 195,10 pamatparādu, tādējādi prasītāja atzinusi, ka atbildētāja ir pat pārmaksājusi aizdevuma līgumā noteikto aizdevuma summu, ko apstiprinot arī atbildētājas tiesā iesniegtās bankas konta izdrukas.

Atbildētāja secina, ka parāda nav un prasītāja rīkojas negodprātīgi attiecībā pret atbildētāju un vienlaicīgi maldina tiesu. Norādīts, ka vēl 2014.gada 20.janvārī prasītāja nosūtījusi atbildētājai paziņojumu par parādu EUR 442,49 apmērā, kas nesakrīt ar prasības pieteikumā norādītajām summām, proti, norādīts, ka atbildētājai jāsamaksā pamatsumma EUR 51,99, procentu parāds EUR 23,40, līgumsods EUR 285,40, piedziņas izdevumi EUR 71,11, tiesas izdevumi EUR 10,59, parāda kopsumma EUR 442,49.

Atbildētāja norāda uz parāda summas aprēķinu, kurā atšķiras kavēto dienu skaits par pēdējo divu gadu atsevišķiem kalendāra mēnešiem, iemesls tam nav saprotams. Prasītāja norādījusi, ka 2012.gada janvārī ir kavēta 31 diena, savukārt 2013.gada janvārī kavētas 16 dienas; 2014.gada janvārī kavēta atkal 31.diena. 2012.gada martā kavēta 31 diena, 2013.gada martā kavētas tikai 20 dienas, 2014.gada martā kavētas 28 dienas.

Atbildētāja uzskata, ka prasītājai nebija tiesības piemērot nolīgto aizdevumu procentu likmi 19,20% gadā pēc aizdevuma līguma termiņa beigām, jo aizdevuma līguma noteikumi vairs nedarbojas un atbilstoši judikatūrai būtu jārēķina likumiskie procenti (6% gadā), jo aizdevuma līguma termiņš bija līdz 2005.gada 14.aprīlim.

Atbildētāja lūdz tiesu vērtēt vai prasītāja ir ievērojusi atbildētājas, kā patērētājas tiesības; pušu argumentus par aprēķināto procentu un līgumsoda samērīgumu un pamatotību; par prasītāja tiesību izlietošanas atbilstību labas ticības principam, jo prasītāja prasījuma tiesības pret atbildētāju ieguvusi 2011.gada 15.septembrī, taču atbildētāju par to informējusi tikai 2012.gada oktobrī, savukārt nepamatoto prasību tiesā cēlusi 2014.gada 15.aprīlī. Uzskata, ka prasītāja ar prasības celšanu tīši vilcinājusies.

Prasība tiesā celta tikai pēc trim gadiem, kas nav saprātīgs laiks. Uzskata, ka ir vispārpieņemts viedoklis - samērīgs laiks prasības celšanai ir seši mēneši (no līguma termiņa beigām). Šāds princips ietverts Satversmes tiesas likuma 19.^{2}pantā. Nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasītājas atsauksme par atbildētājas /pers. M/ paskaidrojumu tiesā saņemta 2014.gada 25.jūnijā.

Prasītāja uzskata, ka atbildētājas /pers. M/ paskaidrojumi ir nepamatoti un nav ņemami vērā.

Norādīts, ka uz /datums/aizdevuma līguma pamata /pers. M/ izsniegts aizdevums EUR 123,06 (Ls 86,49), ar procentu likmi 1,6% mēnesī no neatmaksātās aizdevuma daļas. Puses vienojušās, ka aizdevuma atmaksa veicama līgumā norādītajā veidā un termiņos - līdz katra mēneša 14.datumam, veicot maksājumu EUR 12,99 (Ls 9,13), kopā 12 maksājumos, galīgi norēķinoties /datums/Līgumā un grafikā paredzēta kārtība, ka aizņēmējs pilda līguma noteikumus un savlaicīgi atmaksā aizdevumu kreditoram. Uzskata, ka nepamatots ir atbildētājas viedoklis, kas izriet no paskaidrojumiem, ka arī kavējot maksājumu grafikā pielīgtos samaksas termiņus, nemainās grafikā noteiktais ikmēneša maksājumu apmērs un parāda summa. Norāda, ka jebkurā gadījumā aizņēmējai ir jāmaksā par faktisko aizdevuma izmantošanas laiku saskaņā ar pielīgto procentu likmi 1,6% mēnesī.

Norādīts, ka atbildētāja /pers. M/ ir pieļāvusi maksājumu saistības kavējumu, kas izriet arī no viņas iesniegtajiem konta izrakstiem. Atbildētāja nav pienācīgi izpildījusi maksājumu grafiku, konkrēti:

Pielīgtā Apmaksa	Faktiskā apmaksa	Kavējuma dienas
14.05.2004.	17.05.2004.	3
14.06.2004.	29.06.2004.	15
14.07.2004.	10.08.2004.	27
14.08.2004.	12.10.2004.	59
14.09.2004.	29.06.2006.	653
14.10.2004.	02.10.2006.	718
14.11.2004.	06.09.2007.	1026
14.12.2005.	01.10.2007.	1021
14.01.2005.	30.10.2007.	1019
14.02.2005.	30.01.2008.	1080
14.03.2005.	30.04.2008.	1143
14.04.2005.	30.05.2008.	1142
_	30.06.2008.	_
_	01.09.2008.	_

Norādīts, ka samaksa tika kavēta pat 1143 dienas (vairāk par trīs gadiem). Līguma noteikumi paredz prasītājam tiesības pieprasīt procentus par neatmaksāto aizdevuma pamatsummu 1,6% mēnesī, kā arī līgumsodu 0,5% dienā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas. Sākot ar 06.09.2007., kad kavējums pārsniedza divus gadus, kreditors papildus procentiem, sācis aprēķināt arī līgumsodu. Pēc šī datuma no /pers. M/ saņemtie maksājumi tikuši attiecināti līgumsoda daļējai segšanai un uz cesijas dienu 26.09.2011. līgumsods no atbildētājas tika aprēķināts samazinātā un samērīgā apmērā – EUR 16,55.

Prasītāja izmantojusi līgumā noteiktās tiesības, arī pēc cesijas turpinot aprēķināt procentus un līgumsodu.

Prasītāja ieskatā līgumsods EUR 51,93 apmērā ir samērīgs un taisnīgs, ņemot vērā līgumā pielīgto līgumsoda apmēru un atbildētājas kavējuma ilgumu.

Atbildētājas atsaukšanos uz Civillikuma 1716.panta trešo daļu uzskata par nekorektu un nepareizu. Grozījumi minētajā likuma normā, kas maina līgumsoda piemērošanu, stājušies spēkā 2014.gada 1.janvārī, un tai nav atpakaļejoša spēkā, līdz ar to nav piemērojama.

Uzskata, ka līgums ir spēkā pilnā apmērā, un prasītājai ir tiesības turpināt rēķināt līgumiskos procentus un līgumsodu.

Norādīts, ka prasības pieteikuma redakcijā uz 18.06.2014., minētais, ka atbildētāja ir samaksājusi **EUR 195,10 pamatparādu, pēdējo maksājumu veicot 21.08.2001.,** ir pārrakstīšanās kļūda, kas uz konkrēto lietu neattiecas. Prasītājs apliecina, ka parāda pamatsumma EUR 51,93 nav samaksāta, kā dēļ prasītājs ir vērsies tiesā. Atbildētāju parāda summa ir korekti atspoguļota parāda aprēķinā un prasības pieteikuma redakcijā uz 18.06.2014..

Attiecībā uz atbildētājas norādīto, ka nesakrīt prasītāja ārpustiesas paziņojumos (pretenzijās) atbildētajai norādītā summa un prasības pieteikumā norādītā summa, prasītājs paskaidro, ka sešu centu nesakritība ir radusies valūtu konvertācijas rezultātā, kas ir labvēlīgi parādniecei.

Attiecībā par dienu skaitu mēnešos, kas norādīts parāda aprēķinā, prasītāja paskaidro, ka šāds aprēķins (rēķinot atšķirīgu dienu skaitu mēnešos, bet mazāku nekā tas ir reāli), arī ir labvēlīgāks parādniecei un mazāk to saista, jo tādējādi tiek aprēķināts mazāks procentu parāda apmērs.

Tas, ka prasītāja prasības pieteikumā ir pieļāvusi pārrakstīšanās kļūdu, neliecina par to, ka tiesības tiek izlietotas nelabticīgi. Visas kļūdas ir novērstas, iesniedzot prasības pieteikumu jaunā precizētā redakcijā uz 18.06.2014..

Prasītāja vēlas panākt pilnīgu atbildētāju saistību izpildi saskaņā ar aizdevuma un galvojuma līguma noteikumiem, tādēļ prasība iesniegta tiesā.

Nepiekrīt, ka prasība celta nesamērīgi ilgā termiņā un nav pamatota atsaukšanās uz Satversmes tiesas likuma normām. Prasītājs ir izdarījis visu saprātīgi iespējamo, lai atgūtu parādu no atbildētājām ārpustiesas procesā - sūtījis atbildētājām pretenzijas, brīdinājumus, veicis zvanus, nosūtījis sms -, ko apstiprina arī atbildētāja /pers. M/ savos paskaidrojumos. Prasības celšana tiesā ir galējais tiesību aizsardzības līdzeklis, kas tiek izmantots, kad ir izlietoti citi veidi, lai atgūtu parādu.

Norādīts, ka šajā lietā nav iestājies prasījuma noilgums. Noilgums šajā lietā ir vairākkārtīgi pārtraukts ar atbildētājas veikto daļējo parāda samaksu; ar cesijas darījumu 2011.gada 15.septembrī; ar prasītāja ārpustiesas piedziņas procesā veiktajām darbībām; ar 19.08.2013. Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļā iesniegto pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Uzskata, ka atbildētājas atsaukšanās uz sešu mēnešu termiņu prasības

iesniegšanai tiesā ir nepamatota un tas, ka atbildētāja saistību neatzina, nav šķērslis prasītājam vēršanās tiesā prasības kārtībā.

2015.gada 21.janvārī tiesā saņemts atbildētājas /pers. M/ skaidrojums, kurā norādīts, ka prasībai nav pievienota aizdevuma līgumā norādītā skaidrā naudā avansa maksājuma kvīts (oriģināls) Ls 5. Pamats uzskatīt – nav pievienoti skaidrā naudā veiktie maksājumi par 2004.gada jūliju un septembri par kopējo summu Ls 18,26.

Atbildētāja norāda, ka prasītāja prasību pamato ar aizdevuma līguma 2.6.punktu, bet noslēgtajā līgumā nav 2.6.punkta.

Nolīgtie vai līgumiskie procenti pēc parāda summas aprēķina prasībā (pamatsumma procenti), 2011.gada cesijas līgumā redzams procenti Ls 16,56 nomaksāti.

Parāda summas aprēķinā uz cesiju līgumsods aprēķināts laika posmā no 02.10.2006. līdz 06.09.2007. jeb 339 dienas. Uzskata, ka kļūdaini saskaitītas dienas, vajag būt 303 dienas.

Aprēķins: 02.10.2006. – 2 mēn., 06.09.2007. – 8 mēn. = 10 mēneši jeb 303 dienas.

Apzināti kļūdains aprēķins, līgumsods uz cesiju 15.09.2011..

Klientam bija jāmaksā: pamatsumma 86,49, procenti 16,56, apkalpošana 6,48, līgumsods 66,42, kopā 175,95. Līgumsods aprēķināts par periodu no kavējuma sākuma 02.10.2006. līdz nākamam maksājumam 06.09.2007. pēc formulas 0,5% x 339 kavētām dienām x Ls 36,50 galveno parādu (uz cesijas dienu) = Ls 88,03, ierobežot to līdz Ls 66,42.

Aprēķins: 339 dienas; 86,49 16,56 6,48 līgumsods 61,86 = 171,39; 0,5 x 339/100% = 169/100 = 1,69 x 36,50 = 61,86. Uzrēķins: Ls 4,56, bija jāmaksā 66,42 un 61,86 (pēc formulas 4,56 cesija).

Aprēķins 303 dienas; bija jāmaksā 86,49 16,56 6,48 55,29 = 141,78. 0,5 x 303/100% = 151/100 = 1,5 x 36,50 = 55,29. Uzrēķins: 175,95 – 141,78 = 34,17 (kopējais nepamatotais uzrēķins).

Samaksāts 49,99 16,56 6,48 līgumsods 54,79 = 127,82. Starpība: 141,78 bija jāmaksā, samaksāts 127,82 = 13,96 (bez diviem neieskaitītiem maksājumiem jūlijā un septembrī).

Ja tiek ieskaitīti divi skaidrā naudā veiktie maksājumi par jūliju un septembri 2004.gadā ar kopējo summu Ls 18,26, pēc 303 dienām samaksāts 127,82 18,26 = 146,08. Bija jāmaksā pēc 303 dienām Ls 141,78 (146,08 samaksāts, bija jāmaksā 141,78), pārmaksa Ls 4,30.

Atbildētāja lūdz ņemt vērā ilgo laika periodu no /datums/līdz 2015.gadam. Izvērtēt prasītāja apzināti kļūdaino informāciju, aprēķinus. Piemērot Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.pantu un 3.panta 7.punktu, piemērot Civillikuma 1717., 1716.panta jauno regulējumu līgumsodu aprēķināt 10% no nenomaksātās pamatsummas. Pieņemt lēmumu, ka klients nomaksājis visu aizdevuma pamatsummu.

Par prasības pieteikumu un tā precizējumiem atbildētāja /pers. P/ paskaidrojumu nav sniegusi. 2014.gada 17.septembra iesniegumā tiesai norāda, ka iepazinusies ar tiesas nosūtītajiem dokumentiem un neko papildus paskaidrot nevar, lūdz pieņemt lēmumu lietā pēc esošajiem materiāliem.

2014.gada 14.jūlijā lietā pieņemts lēmums par tās izskatīšanu tiesas sēdē mutvārdu procesā.

Prasītāja pilnvarotā pārstāve uz tiesas sēdi nav ieradusies, 2015.gada 6.februāra pieteikumā lūdz prasību izskatīt bez pārstāvja klātbūtnes, prasību uztur un lūdz to apmierināt.

Uz tiesas sēdi atbildētāja /pers. P/ nav ieradusies, 2015.gada 27.februāra iesniegumā lūdz lietu izskatīt bez viņas klātbūtnes.

Tiesa, iepazinusies par prasītāja pilnvarotās pārstāves pieteikumu un atbildētājas /pers. P/ iesniegumu, kā arī uzklausījusi atbildētājas /pers. M/ viedokli, ka lietu var izskatīt, nolēma lietu izskatīt bez prasītāja pilnvarotās pārstāves un atbildētājas /pers. P/ klātbūtnes.

Tiesas sēdē atbildētāja /pers. M/ prasību neatzina, pamatojās uz apstākļiem, kas izteikti rakstveidā sniegtajos paskaidrojumos. Uzskatīja, ka pieprasītais procentu un līgumsoda apmērs ir nesamērīgs. Paskaidroja, ka nav veikusi līgumsoda aprēķinu par maksājumu kavējumiem laikā no 2004.gada 14.maija līdz 2005.gada 14.aprīlim pēc aizdevuma līgumā pielīgtās likmes 0,5% apmērā par katru kavēto dienu.

Uzklausījusi atbildētājas /pers. M/ viedokli, tiesa nolēma lietu izskatīt bez prasītāja pilnvarotās pārstāves un atbildētājas /pers. P/ klātbūtnes.

MOTĪVU DAĻA

Uzklausījusi atbildētājas /pers. M/ paskaidrojumus tiesas sēdēs, iepazinusies ar pievienotajiem pierādījumiem un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Lietā noskaidrots, un par to strīds nepastāv, ka akciju sabiedrība „RD Līzinga grupa" (vēlāk nosaukums akciju sabiedrību „GE Money") un atbildētāja /pers. M/ /datums/noslēdza aizdevuma līgumu Nr./numurs/ un saņēma aizdevumu preces LGrt14ca50m T/v SC-091EI/k iegādei, preces cena kopā ar PVN Ls 90,49, tas norādīts līguma 1.1.punktā. Atbilstoši aizdevuma līguma 1.2.punktam darījuma summa ir Ls 91,49, kas sastāv no 1.1.punktā norādītās preces cenas plus Ls 1 par līguma noformēšanu.

Līguma parakstīšanas brīdī /pers. M/ samaksāja pirmo iemaksu Ls 5 un līguma noformēšanas izdevumus Ls 1.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 1.5.punktu /pers. M/ apņēmās līdz 2005.gada 14.aprīlim atmaksāt aizdevējam pamatsummu Ls 86,49 plus procentus par aizdevuma izsniegšanu un pakalpojumiem saskaņā ar līguma 2.1.punktā minētajiem ikmēneša maksājumiem.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 1.6.punktu ikmēneša maksājums sastāv no preces cenas daļas plus ikmēneša 1,6% 1.5.punktā minētās summas par aizdevuma izsniegšanu, kas mēnesī ir Ls 1,38, un plus ikmēneša 0,6% no 1.1.punktā minētās summas par pakalpojuma sniegšanu, kas mēnesī ir Ls 0,54.

Atbilstoši aizdevuma līguma 2.1punktā ietvertajam aizņēmēja ikmēneša maksājumu grafikam atbildētājai /pers. M/ no 14.05.2004. līdz /datums/divpadsmit maksājumos bija jāizpilda saistība Ls 109,56 kopsummā, veicot ikmēneša maksājumu 14.datumā.

Aizdevuma līguma 6.1.punktā atbildētāja /pers. M/ apņēmās par maksājumu grafikā noteikto maksājumu kavējumu maksāt aizdevējam līgumsodu 0,5% apmērā par katru kavēto dienu no 1.5.punktā minētās pamatsummas.

Atbildētājas /pers. M/ saistība pret akciju sabiedrību „RD Līzinga grupa" tika nodrošināta ar /pers. P/ /datums/galvojumu Nr./numurs/, ar kuru viņa apņēmās atbildēt par galveno parādu un blakus prasījumiem kā pats parādnieks saskaņā ar Civillikuma 1702.panta prasībām.

Prasījuma tiesību pāreja no aizdevēja akciju sabiedrības „GE Money" tās tiesību pārņēmējai UAB „Gelvora" pierādīta ar 2011.gada 15.septembrī noslēgto cesijas līgumu un pielikumu Nr.1. Cesija atbilst Civillikuma 1793.un 1801.pantam, kas noteic, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, un cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā, parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Savukārt prasījuma tiesību pāreja no prasītājas UAB „Gelvora" tās tiesību pārņēmējai SIA „Gelvora" pierādīta ar 2014.gada 8.augusta atzinumu par UAB „Gelvora" filiāles Latvijā uzņēmuma novērtēšanu mantiskajam ieguldījumam pamatkapitāla palielināšanai, ar pušu 2014.gada 17.decembra nodošanas - pieņemšanas aktu Nr.1, ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 2014.gada 18.decembra lēmumu Nr.6-12/198523 par pamatkapitāla izmaiņām.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Atbildētāja/pers. M/ uzskata, ka ir atmaksājusi pilnībā visu aizdevuma summu, un lūdz tiesu arī to atzīt. Viņa uzskata, ka atmaksājusi pat vairāk. Lai gan prasību viņa neatzīst, lūdz izvērtēt procentu un līgumsoda apmēru, piemērot līgumsoda aprēķinam Civillikuma 1716. un 1717. panta jauno regulējumu.

Parāda samaksas pierādīšanai atbildētāja /pers. M/ iesniedza bankas konta pārskatu (25.-31.lietas lapa), ko tiesa salīdzināja ar prasītāja iesniegto parāda summas aprēķinu uz cesiju 15.09.2011. (61.lietas lapa). Tiesa secināja, ka prasītājs ir ieskaitījis visas atbildētājas faktiski samaksātās naudas summas. Abos dokumentos norādītais apstiprina, ka aizdevuma līgumā noteiktā samaksas termiņa laikā līdz 14.04.2005. atbildētāja /pers. M/ veica tikai četrus maksājumus: 2004.gada 17.maijā, 29.jūnijā, 10.augustā, 12.oktobrī, katru reizi samaksājot līgumā noteikto summu Ls 9,13, neņemot vērā, ka neievērojot maksājuma termiņu – 14.datumu, viņai jāmaksā līgumsods 0,5% apmērā no nesamaksātās summas dienā. Pēc saistības termiņa iestāšanās atbildētāja /pers. M/ Ls 9,13 iemaksāja 2006.gada 29.jūnijā un 2.novembrī; 2007.gada 5.septembrī, 29.septembrī, 29.oktobrī; 2008.gada 29.janvārī, 29.aprīlī, 29.maijā, 29.jūnijā, 29.augustā. Tādējādi viņa kopsummā samaksāja Ls 127,82 jeb EUR 181,87.

Civillikuma 1838.pants noteic – ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo; pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam. Atbildētāja/pers. M/ apgalvojumu, ka par 2004.gada jūliju un septembri samaksājusi skaidrā naudā kopā Ls 18,26, nav pierādījusi ar kādiem pierādījumiem, to neatzīst prasītājs, līdz ar to tiesa neatzīst šādu summu par samaksātu prasītāja labā.

Atbilstoši parāda summas aprēķinam uz cesiju 15.09.2011. prasītājs norāda, ka atbildētājai /pers. M/ bija jāsamaksā pamatsumma Ls 86,49, procenti Ls 16,56, apkalpošana Ls 6,48, līgumsods Ls 66,42, kopā Ls 175,95. Norādīts, ka kliente samaksājusi pamatsummu Ls 49,99, procentus 16,56, apkalpošanu Ls 6,48, līgumsodu Ls 54,79, kopā Ls 127,82. Norādīta parāda kopsumma uz cesijas brīdi: pamatsummas parāds Ls 36,50 jeb EUR 51,93, procenti par aizdevuma lietošanu 0, procenti par apkalpošanu 0, līgumsods Ls 11,63 jeb EUR 16,55. Par šādu parāda apmēru cesionārs paziņoja arī parādniecei, ko apstiprināja atbildētāja /pers. M/ un iesniedza cesionāra piesūtīto pielikuma Nr.1 izrakstu pie cesijas līguma (39.lietas lapa).

Savos aprēķinos atbildētāja /pers. M/ nav ņēmusi vērā, ka saistību netika izpildījusi atbilstoši aizdevuma līgumā noteiktajam grafikam līdz 14.04.2005., bet turpināja periodiskus maksājumus līdz 29.08.2008., ko prasītājs ieskaitīja daļējai pamatsummas parāda dzēšana, pilnībā dzēsa līgumisko procentu un apkalpošanas parādu, ieskaitīja līgumsoda samaksai sakarā ar maksājumu nokavējumu.

Prasītāja iesniegtajā parāda summas aprēķinā uz 08.04.2014. (10.lietas lapa) redzams, ka prasītājs, veicot līgumisko procentu un līgumsoda aprēķinu no 26.09.2011. līdz 28.03.2014. kopā par 1120 dienām, vadījies no pamatsummas parāda EUR 51,93, procentiem par aizdevuma lietošanu 0, līgumsoda EUR 16,55, kopā EUR 68,48. Visā periodā aprēķināti līgumiskie procenti pēc likmes 1,6% apmērā mēnesī no nesamaksātās summas, līgumsods aprēķināts 0,5% apmērā no neatmaksātās summas par katru kavēto dienu.

Tiesa nepiekrīt prasītājam, ka tas ir tiesīgs, pēc saistības izpildes termiņa iestāšanās, turpināt piemērot aizdevuma līguma noteikumus par līgumisko procentu un līgumsoda aprēķinu. Minētie noteikumi pielīgti tikai līdz 14.04.2005., kad atbildētājai /pers. M/ saistība bija jāizpilda, tas ir, par laiku, kamēr jāveic ikmēneša maksājumi grafikā noteiktajā termiņā un apmērā, un tikai par to nokavējumu aprēķināms līgumsods. Sākot ar 15.04.2005. prasītājam radās prasījuma tiesība pieprasīt visu neatmaksāto pamatsummas parādu, līgumiskos procentus un aprēķināto līgumsodu par grafikā pieļautajiem maksājuma kavējumiem.

Šādu tiesas viedokli apstiprina arī Civillikuma 1579. un 1580.pantā paredzētais, ka ar termiņu no līguma izrietošas tiesības sākumu vai ilgumu dara atkarīgu no zināma brīža iestāšanās, kuru, saskaņā ar to, sauc vai nu par sākuma, vai beigu termiņu; termiņa ievešana līgumā neietekmē pašu tiesību, kas uzskatāma par iegūtu bez nosacījuma [..] un ir aprobežota tikai ar zināmu laiku tās izlietošanā. To apstiprina arī Civillikuma 1590.pantā paredzētais, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu [..].

Tiesa neatrod, ka aizdevuma līgumā puses būtu pielīgušas līgumisko procentu maksāšanas pienākumu un līgumsoda samaksas pienākumu pēc saistības izpildes termiņa iestāšanās.

Tiesa uzskata, ka no atbildētājas prasītāja labā piedzenama aizdevuma pamatsummas summas neatmaksātā daļa EUR EUR 51,93, jo atbildētāja nav pierādījusi, ka tā ir samaksāta.

Civillikuma 1946.pants noteic, ka procenti par aizdevumu dodami tad, ja tie bija tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Kā tiesa norādīja iepriekš saistības izpildes termiņam iestājoties, prasītājam vairs nebija tiesību aprēķināt līgumiskos nokavējuma procentus par aizdevuma lietošanu, bet saskaņā ar Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktu atbildētājai radās pienākums uz likuma pamata maksāt likumiskos nokavējuma procentus 1765.panta pirmajā daļā noteiktajā apmērā – seši procenti no simta gadā no parāda pamatsummas.

No prasītāja iesniegtā parāda summas aprēķina uz cesiju 15.09.2011. (61.lietas lapa) redzams, ka atbildētājas 29.08.2008. ieskaitīto naudu prasītājs saņēmis 01.09.2008., un tas bija pēdējais atbildētājas veiktais maksājums, kuru prasītājs ieskaitīja pamatsummas dzēšanai. Līdz ar to tiesa uzskata, ka atbildētājai ir pienākums maksāt prasītājam likumiskos nokavējuma procentus par laiku sākot ar 01.09.2008., kas aprēķināmi līdz saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienai - 16.03.2015. EUR 20,12 apmērā par 2357 kavējuma dienām. Aprēķins: EUR 51,93 (pamatsummas parāds) x 2357 (kavējuma dienas) x 0,01644/100 (likumiskie procenti dienā) = EUR 20,12.

Prasītājs lūdz piedzīt līgumiskos procentus, bet tiesa piedzen likumiskos nokavējuma procentus. Tiesa uzskata, ka tādējādi netiek pārkāptas Civilprocesa likuma 192.pantā tiesai noteiktās prasījuma robežas, taisot spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata.

Prasība par procentu piedziņu tiek apmierināta daļēji, daļā par līgumisko procentu piedziņu 4,78 apmērā tā tiek noraidīta.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu un Civilprocesa likuma 195.pantu apmierināms prasītāja lūgums un tam nosakāma tiesība par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā no parāda pamatsummas.

Prasītājs papildus paskaidrojumā un parāda summas aprēķinā uz cesiju 15.09.2011. (61.lietas lapa) norāda, ka saskaņā ar aizdevuma līguma 6.1.punktu ir aprēķinājis līgumsodu par laiku no 02.10.2006. līdz 06.09.2007. par 339 nokavējuma dienām no galvenā parāda Ls 36,50, ierobežojot to līdz samērīgam apmēram Ls 66,42 jeb EUR 94,51. No atbildētājas veiktajiem maksājumiem līgumsods iekasēts Ls 54,79 jeb EUR 77,96 apmērā. Parāda summas aprēķinā uz cesiju 15.09.2011. līgumsoda parāds norādīts Ls 11,63 jeb EUR 16,55 apmērā. Parāda summas aprēķinā (10.lietas lapa) prasītājs no 26.09.2011. turpinājis aprēķināt pielīgto līgumsodu līdz 28.03.2014. un lūdz tiesu piedzīt līgumsodu pamatsummas parāda apmērā, tas ir, EUR 51,93.

Līdz 2013.gada 31.decembrim spēkā bija Civillikuma 1716. un 1717.pants šādā redakcijā: līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi (1716.p.); līgumsodu var pievienot katram līgumam. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas (1717.p.).

Līgumsods ir saistības pastiprinājums, kura uzdevums ir ietekmēt parādnieka gribu, iedarbojoties uz viņa mantiskajām interesēm.

Tiesas uzskata, ka prasītājs bija tiesīgs aprēķināt pielīgto līgumsodu par maksājumu kavējumu laikā līdz 14.04.2008.. Kā tiesa norādīja iepriekš,

prasītājam pēc saistības izpildes termiņa iestāšanās nebija tiesiska pamata aprēķināt pielīgto līgumsodu. Lietā noskaidrots, ka prasītājs tomēr līgumsodu aprēķināja un no atbildētājas maksājumiem EUR 77,96 apmērā to iekasēja. Par nokavējumu prasītājs jau ir iekasējis līgumsodu, kas pārsniedz parāda pamatsummas apmēru.

Tiesa uzskata, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu EUR 51,93 apmērā noraidāma pilnībā, jo nepastāv tiesisks pamats tā piedziņai.

Par atbildētājas /pers. M/ saistību galvoja atbildētāja /pers. P/. Civillikuma 1692.pants noteic, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Tas nozīmē, ka galvinieka pienākums ir cieši saistīts ar pastāvošu galveno parādu, bet tas galveno parādnieku neatbrīvo no viņa parāda.

Civillikuma 1702.panta pirmā un otrā daļa noteic, - kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to paprieks pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli; šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies; par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Tiesa atzīst, ka prasītājs, ceļot prasību pret galveno parādnieci /pers. M/, pamatoti vienlaikus šo prasību ir cēlis arī pret galvinieci, kura uzņēmās pienākumu atbildēt par saistībām, kas izriet no aizdevuma līguma kā pati parādniece /pers. M/.

Tas nozīmē, ka par parādu pirmām kārtām atbild galvenā parādniece /pers. M/, bet galviniece /pers. P/ tikai tajā gadījumā, kad no parādnieces mantas prasījumu nav iespējams apmierināt.

Atbildētāja/pers. P/ nekādus iebildumus pret prasību nav cēlusi, no kā secināms, ka viņa apzinās saistības izpildes pienākumu, ja to nepildīs galvenā parādniece.

Tā kā prasība tiek apmierināta daļēji – 55,96% apmērā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu atbildētājai /pers. M/ jāatlīdzina prasītājai tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Tiesas izdevumi ir prasītāja samaksātā valsts nodeva EUR 71,14 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu nosūtīšanu EUR 7,83.

Prasītājam atmaksājama samaksātā valsts nodeva EUR 71,14, kas aprēķināma saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu – 15% no apmierinātā prasījuma summas EUR 72,05, bet ne mazāk par EUR 71,14 euro. Prasītājas labā piedzenama proporcionāla daļa no ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem EUR 4,38 (55,96% no EUR 7,83).

Kopā no atbildētājas /pers. M/ prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi EUR 75,52. Piedziņas daļējas vai pilnīgas neiespējamības gadījumā, tie piedzenami no atbildētājas /pers. P/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 40.pantu prasītāja, iesniedzot prasības pieteikumu, tika samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,83. Tiesvedības laikā izlietoti EUR 34,64, no kuriem EUR 26,81(EUR 34,64 – 7,83) izlietoti no valsts līdzekļiem, nepieprasot prasītājai tos iepriekš samaksāt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu pirmo daļu valsts labā no atbildētājām piedzenama daļa ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu, kas atbilst proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai, bet no prasītājas – šo izdevumu proporcionāla daļa, kas atbilst prasījuma daļai, kura noraidīta.

No katras atbildētājas par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 7,50 (55,96% no EUR 26,81:2).

No prasītājas SIA „Gelvora" valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 11,81 (44,04% no EUR 26,81).

Tiesa nosaka maksimālo termiņu sprieduma labprātīgai izpildei: atbildētājai /pers. M/ prasītājas un valsts labā, kā arī atbildētājai /pers. P/ un prasītājai SIA „Gelvora" valsts labā.

Tiesa nevērtē pušu strīdu par pieļauto kavējuma dienu skaitu un citiem apstākļiem, kam tiesas ieskatā nav nozīmes strīda izšķiršanā. Šajā sakarā tiesa vadās no Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņas, ka no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (piemēram, 61.punkts 1994.gada 19.aprīļa spriedumā „Van de Hurk v The Netherlands" (iesniegums Nr.16034/90)). Tiesnešiem ir jāuzklausa visi argumenti, bet nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmums).

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 42., 97., 189.-194., 195., 199., 204.[1], 250.[26], 250.[27], 415.pantu tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji un piedzīt no /pers. M/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/., LV-4701, par labu **SIA „Gelvora",** reģistrācijas Nr.40103837691, juridiskā adrese Cēsu iela 31 k-3, 4.kāpņutelpa, Rīga, LV-1012, **pamatsummas parādu EUR 51,93, likumiskos procentus** par laiku no 01.09.2008.līdz 16.03.2015. **EUR 20,12, tiesas izdevumus EUR 75,52, kopējo summu EUR 147,57** (viens simts četrdesmit septiņi euro un 57 centi).

No /pers. P/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/, parādu **piedzīt SIA „Gelvora" labā** tajā gadījumā, **ja piedziņa** daļēji vai pilnīgi **nebūs iespējama no galvenās parādnieces** /pers. M/.

Parāds ieskaitāms SIA „GELVORA" norēķinu kontā LV96HABA0551027073899, KODS HABALV22, akciju sabiedrībā „Swedbank".

Noteikt SIA „Gelvora" tiesību par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā no parāda pamatsummas.

Piedzīt no /pers. M/, personas kods /personas kods/**,** par labu **valstij** ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 7,50** (septiņi euro 50 centi).

Piedzīt no /pers. P/, personas kods /personas kods/**,** par labu **valstij** ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 7,50** (septiņi euro 50 centi).

Piedzīt no SIA „Gelvora" par labu **valstij** ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 11,81** (vienpadsmit euro 81 cents).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi jāieskaita:
Saņēmējs: Tiesu administrācija
Konta Nr.LV51TREL2190458019000
NMR 90001672316
Saņēmēja banka: Valsts kase
Kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt /pers. M/, /pers. P/ un SIA „Gelvora" sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Izskaidrot, ka samaksu valsts ienākumos apliecinošs dokuments jāiesniedz/jāpiesūta Valkas rajona tiesas kancelejai, Rīgas ielā 2, Valkā, LV-4701 labprātīgai izpildei

noteiktajā termiņā. Pēc tam piedziņa tiek nodota tiesu izpildītājam.

Noraidīt prasību daļā par līgumisko procentu piedziņu EUR 4,78 apmērā un līgumsoda piedziņu EUR 51,93 apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, ievērojot Civilprocesa likuma 440.^{2}panta nosacījumus. Apelācijas sūdzība iesniedzama Valkas rajona tiesā. Pilns sprieduma teksts pieejams tiesas kancelejā no 2015.gada 30.marta.

Tiesnese S.Dreija